تحلیل

متوازن‌کننده معادلات منطقه‌ای

سیدابراهیم سیدافقهی
تحلیلگر مسائل منطقه

مصاحبه اخیر سیدحسن نصرا... دبیر کل حزبا... لبنان بازتاب وسیعی در رسانه‌ها پیدا کرد و تحلیل‌های زیادی را به همراه داشت. این مصاحبه در شرایط حساس برگزار شد، چون دستگاه تبلیغاتی رژیم صهیونیستی و برخی رسانه‌های عربی و غربی معاند انقلاب اسلامی، چندی پیش شایع کردند دبیرکل حزبا... دچار عارضه مغزی شده و بزودی با تصمیم‌گیری ایران، جانشینی برای او در نظر گرفته خواهد شد. از پخش این شایعه مدتی گذشت و واکنشی از سوی سید حسن نصرا... به آن نشان داده نشد، اما با این مصاحبه، هم وضعیت سلامت دبیرکل حزبا... روشن شد و هم پاسخ نصرا... نشان داد که وی برای شگردهای تبلیغاتی و رسانه‌ای صهیونیستی اهمیتی قائل نیست و صرفا خود برای اعلام مواضعش به‌صورت رسانه‌ای تصمیم‌گیری خواهد کرد.

در این مصاحبه روی محورهای مهمی بحث شد. نکته اول درباره تونل‌هایی بود که رژیم صهیونیستی مدعی کشف آن شده بود. پاسخ نصرا... مبنی بر این‌که این تونل‌ها مربوط به ۱۵ سال پیش بود عجز و ضعف دستگاه اطلاعاتی و امنیتی رژیم اسرائیل را نشان داد. از سوی دیگر، وی به مساله احتمال تهاجم و جنگ فراگیر میان حزبا... و رژیم اشغالگر قدس اشاره کرد و گفت در صورت تهاجم گسترده علیه سوریه و لبنان چنین اتفاقی خواهد افتاد و نصرا... در عین حال تاکید کرد بیان این سخنان از سوی وی نباید باعث شود کسی حزبا... را به‌عنوان آغازگر جنگ متهم کند. همچنین در ادامه این گفت‌وگو، نصرا... با ارائه تحلیلی درباره شتاب برخی از کشورها مثل امارات و بحرین برای بازگشایی سفارت خود در دمشق، گفت بعد از اعلام خروج آمریکا از سوریه، سعودی‌ها و اماراتی‌ها نگران حضور ترکیه به‌عنوان جایگزین آمریکا در سوریه شدند و این نشان می‌دهد حضور ترکیه سنی در سوریه بیش از حضور ایران شیعی موجبات نگرانی این کشورها را فراهم می‌آورد. نصرا... همچنین به مساله خروج آمریکا از سوریه پرداخت و عنوان کرد ایالات متحده بازی را باخته با این وصف عربستان و امارات درخواست کردند آمریکا در صورت خارج شدن ایران از خاک سوریه، از این کشور خارج شود. براساس طرح آمریکایی‌ها که با روسیه هم درباره آن مشورت کرده بودند طرح آنها برای خارج کردن ایران از سوریه علنی شد اما این طرح، هم از سوی ایران و هم از سوی بشار اسد رد شد و حتی اسد عنوان کرد اگر ایران هم خواهان خروج از سوریه باشد، من از ایرانی‌ها درخواست می‌کنم که بمانند. یکی دیگر از نکات مهم این مصاحبه، تحلیل سید حسن نصرا... درباره حملات گهگاهی اسرائیل به دمشق و فرودگاه این شهر بود. براساس ارزیابی دبیرکل حزبا...، اسرائیل این بیم و نگرانی را دارد که حزبا... به موشک‌های نقطه زن دسترسی پیدا کند و نصرا... اطمینان داد که حزبا... به موشک‌های نقطه زن دسترسی پیدا کرده و حتی به مرحله مونتاژ آن نیز رسیده است. نکته قابل تامل سخنان نصرا... این بود که در صورت وقوع جنگ میان حزبا... و اسرائیل، موشک‌های نقطه زن صرفا اهداف سیاسی و نظامی را مورد هدف قرار خواهد داد و اگر بنا باشد با موشک‌های معمولی به اسرائیل حمله شود، ممکن است اهداف عادی نیز مورد هدف قرار گیرد. این بخش از صحبت‌های نصرا... با توجه به این‌که به صورت مستقیم این مصاحبه از برخی شبکه‌های اسرائیل پخش می‌شد و مورد تحلیل قرار می‌گرفت، زمینه را برای ایجاد شکاف میان دولت اسرائیل و مردم آن فراهم کرد. وی در این مصاحبه تعبیر شاخ شکسته را برای محمد بن سلمان به کار برد و کار او را با توجه به تخریب چهره عربستان در ماجرای قتل خاشقجی تمام شده تلقی کرد. وی همچنین به موضوع ایران نیز اشاره و خاطرنشان کرد ایران با وجود فشارهای وارده از سوی آمریکا تسلیم نخواهد شد. در مجموع این مصاحبه و محتوای ارائه شده به انسجام محور مقاومت انجامید و اقتدار این محور در سطح جغرافیای منطقه را نشان داد.

این گفت‌وگو نشان داد نصرا... آگاهی کاملی از وضعیت منطقه دارد و ضمن نشان دادن اقتدار در بیان کلمات، جو حاکم بر رسانه‌های منطقه، شکست و ضعف و عجز دستگاه امنیتی و نظامی رژیم صهیونیستی را آشکار کرد. همین مساله این ویژگی را به سخنرانی‌های نصرا... داده که پس از ایراد، نوعی موازنه را در معادلات منطقه ایجاد می‌کند.

رای مثبت مسلمانان جنوب فیلیپین به خودمختاری

منابع خبری گزارش دادند اکثریت مردم منطقه کاملا مسلمان‌نشین جنوب فیلیپین میندانائو به همه پرسی تایید قانون بانگسامورو (بی.بی.ال) برای خودمختاری این منطقه رای مثبت دادند که با این نتیجه در این منطقه گام بزرگی برای خودمختاری کامل و تشکیل دولت محلی برداشته شد. کمیته برگزارکننده همه پرسی در میندانائو اعلام کرد ۸۵ درصد از شرکت‌کنندگان در این انتخابات، رای مثبت به خودمختاری این منطقه دادند. / ایرنا

اسد در سوریه پیروز شده و این پیروزی ادامه می‌یابد

روزنامه فرانسوی لوموند در مقاله‌ای نوشت، تحولات نظامی، سیاسی و دیپلماتیک شش ماه اخیر سوریه بیانگر پیروزی رئیس جمهوری این کشور و تأییدی بر پیروزی نهایی دولت سوریه است. مانورهای اخیر آمریکا هیچ تغییری در استراتژی دمشق از سال ۲۰۱۱ برای بازپس‌گیری تمامی اراضی خود نداشته و بشار اسد بارها تاکید کرده است نیروهای دولتی تمامی مناطق سوریه را پس خواهند گرفت. وی همچنین موفق به حفاظت از دمشق و دور کردن آن از هرگونه تهدید امنیتی شد. / ایسنا

سید حسن نصرا... پس از یک غیبت ۲ ماهه در یک گفت و گوی مفصل با شبکه المیادین شرکت کرد

تحلیلی از پیام ها و فرامتن سخنرانی دبیرکل حزب ا... لبنان

رمزگشایی از پیام نصرا...

سید مرتضی موسوی
کارشناس و تحلیلگر منطقه

شامگاه شنبه سیدحسن نصرا...، دبیرکل حزبا... لبنان با شبکه المیادین گفت‌وگویی مفصل داشت. این گفت‌وگو حاوی نکات مهمی بود که در اینجا به اهم آنها می‌پردازیم.

۱ تخریب عملیات جنگ روانی دشمن

در همین رابطه دبیرکل حزبا... طی سخنانی پیرامون تونل‌های ادعایی رژیم صهیونیستی در مرزهای با لبنان عنوان کرد این تونل‌ها قدیمی است و این امر بیانگر شکست اطلاعاتی اسرائیل است. یکی از این تونل‌ها به ۱۳ سال پیش برمی‌گردد و آنچه برای ما غیرمنتظره بود این که اسرائیلی‌ها خیلی دیر تونل‌ها را کشف کردند. یکی از این تونل‌های کشف شده نیز در داخل فلسطین اشغالی حفر شده است؛ یعنی مبدا حفر آن از شهرک‌های صهیونیست نشین بوده ! پرونده تونل‌ها برای صهیونیست‌ها باید به عنوان یك هشدار و دغدغه جدی و محوری امنیتی-نظامی و داخلی باقی بماند. شهرک نشینان صهیونیست آیا مطمئن هستند که مسؤولان آنها به‌ویژه نتانیاهو حقیقت را درباره کشف و انهدام همه تونل‌ها در مرز لبنان با شمال فلسطین اشغالی می‌گویند؟ این‌که اقدامات اشغالگران در مرز با لبنان بیانگر ترس آنها از عملیات احتمالی مقاومت اسلامی برای آزادسازی منطقه الجلیل در شمال فلسطین اشغالی است.

دبیرکل حزبا... در بخش دیگری از سخنانش گفت: مانورهای بزرگ و پی در پی ارتش رژیم صهیونیستی از ترس عملیات احتمالی مقاومت اسلامی لبنان برای آزادسازی این منطقه صورت گرفته است. نتانیاهو نخست وزیر رژیم صهیونیستی با ترساندن ساکنان سرزمین اشغالی و ایجاد نگرانی در دل شهرك نشینان صهیونیست در شمال فلسطین اشغالی به ما خدمت کرد. عملیات سپر شمال در جنگ روانی به ما خدمت کرد؛ هرچند که تونل‌ها مستحق این تبلیغات نبود.

۲ هراس از نبرد مقاومت

نکته بعدی در سخنان نصرا... پیرامون حملات مکرر اسرائیلی‌ها علیه اهداف مربوط به محور مقاومت در سوریه بود. ادعاها و سخنان اخیر مقامات آمریکایی (در سفر به عراق) و اسرائیلی مبنی بر احتمال گسترش این حملات هوایی یا موشکی به خاك این کشور و تداوم بمباران‌ها در سوریه موجب شد سیدحسن طی هشدار قاطع به نتانیاهو و مسؤولان و فرماندهان ارشد نظامی رژیم صهیونیستی در نسبت به بهره‌برداری از این حملات برای پیروزی در انتخابات آوریل سال جاری میلادی (آخر فروردین ماه ابتدای اردیبهشت سال ۱۳۹۸ شمسی) اسرائیل هشدار جدی بدهد و تاکید کند که محور مقاومت هر لحظه ممکن است واکنش عملی پشیمان‌کننده بدون محدودیت جغرافیایی بدهد.

۳ جوسازی علیه ایران

افکار عمومی مستحضر است که اسرائیل با اعلام این‌که طی چهار سال گذشته ده‌ها بار اهدافی را در خاك سوریه بمباران کرده مدعی شده بودند هدف از بمباران‌ها جلوگیری از استقرار نیروهای نظامی- مستشاری ایران در خاك سوریه است. این در حالی است که در رابطه با مساله حضور ایران در سوریه کلیه شواهد میدانی حکایت از حضور گسترده، موثر و تعیین‌کننده جمهوری در تمامی سطوح نظامی، سیاسی، راهبردی، اجتماعی و اخیرا اقتصادی دارد.

به طور مثال در حوزه نظامی؛ استقرار مستشاران نظامی ایرانی در پایگاه‌های حلب، حماه، لاذقیه، درعا، قنیطره، دمشق و حاشیه دمشق بدون توجه به حملات هوایی و فضاسازی‌های رسانه‌ای اسرائیل ادامه دارد. در حوزه سیاسی و امنیتی نیز ما شاهد سفرهای پی‌درپی هیات‌های پارلمانی و دولتی ایران به دمشق و بالعکس و تاکید دو طرف بر گسترش بیش از پیش روابط سیاسی- امنیتی هستیم.

اسرائیل همچنین مدعی است می‌خواهد از تبدیل سوریه به دومین پایگاه مقاومت ضداشغالگری اسرائیل پس از لبنان جلوگیری کند و با انهدام زیرساخت‌های نظامی ارتش سوریه و متحدین آن مانع تحقق این هدف شود. اسرائیل در گذشته نیز سعی کرده است میان دولت مرکزی و گروه‌های تروریستی تکفیری از طریق جلوگیری از پیروزی ارتش سوریه در جنگ علیه تروریسم نوعی توازن قوا را برقرار کند. در همین رابطه رژیم صهیونیستی اقدام به حمایت‌های گسترده و بی‌شائبه از القاعده، ارتش آزاد و داعش در استان‌های جنوبی و دمشق و حاشیه دمشق کرد که این حمایت‌ها تنها محدود به احداث بیمارستان میدانی برای تکفیری‌ها در خاك فلسطین اشغالی نشده و در قالب ارسال تسلیحات و اعزام مستشار برای آموزش آنها و کمك‌های اطلاعاتی و پشتیبانی مستقیم هوایی و توپخانه‌ای طی حملات به مواضع دولتی و ارتش سوریه منجر شده بود. اما با انحلال گروه‌های تروریستی تکفیری در جنوب سوریه، پذیرش آشتی ملی از سوی عناصر سوری این گروه‌ها، همکاری چهارجانبه میان دولت مرکزی سوریه با اردن، جمهوری اسلامی ایران و روسیه و در نهایت بازگشت آرامش به سه استان سویداء، درعا و قنیطره این توطئه نیز شکست خورد. در حوزه اقتصادی نیز ایران و سوریه روابط گسترده‌ای داشته و دارند. سفرهای پی در پی وزرا، روسای کمیسیون‌های اقتصادی پارلمان و مسؤولان اقتصادی، بازرگانی و تجاری دو کشور به پایتخت‌های یکدیگر، برپایی کنفرانس بزرگ تجاری فرصت‌های اقتصادی سوریه در تهران، سفر وزیر اقتصادی سوریه به ایران، سفر دیروز هیات بزرگ اقتصادی جمهوری اسلامی ایران به ریاست دکتر جهانگیری، معاونت اول رئیس جمهور ایران به دمشق برای انعقاد قراردادهای جدید اقتصادی ازجمله این فعالیت‌هاست. در حوزه اجتماعی نیز باید گفت محبوبیت ویژه جمهوری اسلامی ایران در میان ملت سوریه و قدردانی آحاد این کشور از نقش سازنده و محوری مستشاران ایرانی در جلوگیری از تجزیه این کشور و افتادن آن به‌دست گروه‌های تروریستی وهابی مانند ارتش آزاد، داعش و القاعده برکسی پوشیده نیست.

۴ پرونده‌های منطقه‌ای

نکته چهارم در سخنرانی اخیر جناب سیدحسن نصرا...، افشای اطلاعات جدید راجع به برخی پرونده‌های منطقه‌ای و داخلی بود که هدف از انتشار این اطلاعات، افشای تقابل شدید حامیان سابق تروریسم تکفیری و مخالفان شکست خورده محور مقاومت و دولت مرکزی سوریه بوده است.

مثلا در ارتباط با موضوع خروج آمریکایی‌ها از خاك سوریه سیدحسن نصرا... تاکید کرد تصمیم قطعا گرفته شده، اما با وساطت برخی مشاوران ترامپ و با دو هدف کسب امتیازات حداقلی برای آمریکا و ایجاد دلگرمی و روحیه بخشی برای حامیان تروریسم و کشورهای وابسته به آمریکا در منطقه که از شنیدن خبر خروج نظامیان آمریکایی به شدت شوك زده و غافلگیر شدند، یك بازه زمانی شش ماهه برای مذاکرات با روس‌ها و ایرانی‌ها و دولت سوریه تعیین شده که بخش عمده این بازه زمانی بدون حداقل دستاورد نظامی، سیاسی و راهبردی برای آمریکایی‌ها و وابستگان منطقه ای ایشان سپری شده است. درباره مساله شمال سوریه و همکاری ترکیه با ایران و روسیه و دولت مرکزی سوریه به راهبرد شیخ‌نشین‌های عربی مانند امارات و عربستان سعودی و اردن در این‌باره اشاره شد که آنها ضمن پذیرش دولت مشروع، ادامه ریاست جمهوری بشار اسد و نظام سوریه، ترکیه را مهم‌ترین خطر برای خود در این کشور و همچنین در منطقه می‌دانند و به دنبال محدود کردن نقش این کشور در تحولات منطقه وسوریه هستند.

بر کسی پوشیده نیست امارات، قطر و عربستان از ماه‌ها قبل از آغاز بحران در سوریه با تشکیل اتاق عملیات مشترکی وظیفه ایجاد و گسترش بحران از طریق تاسیس گروه‌های تروریستی تکفیری و تسلیح آنها نهایت تلاش خود را برای ضربه زدن به محور مقاومت ضد صهیونیستی از طریق نابودی سوریه و براندازی نظام حاکم بر این کشور به کار بسته بودند، اما اکنون به مرحله‌ای رسیده‌اند که هم پیمان راهبردی دیروز خود یعنی ترکیه را مهم‌ترین خطر ارزیابی می‌کنند و به دنبال محدودسازی نقش آن هستند.

محبوبیت ویژه جمهوری اسلامی ایران در میان ملت سوریه و قدردانی آحاد این کشور از نقش سازنده و محوری مستشاران ایرانی در جلوگیری از تجزیه این کشور و افتادن آن به‌دست گروه‌های تروریستی وهابی مانند ارتش آزاد، داعش و القاعده برکسی پوشیده نیست

تاثیر حداکثری

درنگ

سخنرانی اخیر دبیرکل حزبا... تاثیر حداکثری روی افکار عمومی منطقه و همچنین سرزمین‌های اشغالی داشته است. اشاره به مساله دروغگویی مسؤولان اسرائیلی و شخص نتانیاهو، نخست‌وزیر این رژیم به شهرك‌نشینان در رابطه با موضوع کشف و انهدام تونل‌های مقاومت در مرز فلسطین اشغالی با لبنان، قدرت نظامی در نبرد با مقاومت در همین خصوص صورت گرفت. نصرا... در بخش دیگری از سخنرانی‌اش تلاش کرد همچنین وحشت ساکنان اسرائیل را از قدرت پاسخگویی و قاطعیت مقاومت اسلامی لبنان و محور مقاومت بالا ببرد. این مساله باعث بازدارندگی است، چون افکار عمومی اسرائیل در برابر جنگ جدید موضع خواهد داشت.

ارتش پشت مادورو

به نظر می‌رسد کلید حل بحران ونزوئلا به دست ارتش این کشور باشد. به همین دلیل نیکلاس مادورو از یك سو و خوآن گوایدو از سوی دیگر تلاش می‌کنند رضایت فرماندهان ارتش را به‌دست آورند و آنها را با خود همراه کنند. روز یکشنبه نیکلاس مادورو، رئیس جمهور قانونی ونزوئلا در کنار وزیر دفاع این کشور شاهد نمایش نظامی سربازان و نیروهای نظامی این کشور بودند. به گزارش رویترز، در این نمایش نظامی، سربازان ارتش ونزوئلا به استفاده از آرپی‌جی و شلیك مسلسل‌های ضد هوایی به سمت اهداف تعیین شده اقدام کردند. مادورو ضمن تشویق سربازان گفت: این نمایش به جهان نشان داد من از حمایت ارتش برخوردارم و نیروهای مسلح کشور آماده دفاع از کشور هستند. وی ادامه داد، خوآن گوایدو، رئیس جمهور خودخوانده کشور دست به کودتایی زده است که توسط مشاوران سیاستگذاری افراطی دولت واشنگتن شامل جان بولتون و الیوت آبرامز رهبری می‌شود. مادورو افزود: هیچ‌کس به خائن‌ها، افراد ضعیف و ترسوها احترام نمی‌گذارد.

از ۱۰ تا ۱۵ فوریه، ارتش ونزوئلا آماده انجام بزرگ‌ترین رزمایش خود شده است. در همین حال، برخی خبرها حکایت از حرکت کاروان خودروهای زرهی ارتش ونزوئلا به سمت مرز کلمبیا داشت.

از همین رو ساکنان شرق ونزوئلا تصاویری در شبکه‌های اجتماعی منتشر کردند که حرکت تانك‌ها، واحدهای توپخانه و دیگر ادوات نظامی این کشور به سمت مرز با کلمبیا را نشان می‌داد. نیکلاس مادورو، نگران مداخله قوای بیگانه است. به نظر می‌رسد او به این وسیله می‌خواهد مرزهای کشورش را با کلمبیا تقویت کند. این درحالی است که برخی خبرها حکایت از احتمال دخالت نظامی آمریکا در این کشور دارد و سناتور جمهوریخواه آمریکا، لیندسی گراهام نیز گفته است «ترامپ به گزینه نظامی در ونزوئلا فکر می‌کرد». با این حال ناظران می‌گویند ساختار ارتش ونزوئلا و کاستی‌هایی که در عرصه عملیاتی دارد، احتمال تحقق کودتای نظامی در این کشور بحران‌زده به‌رغم قدرت گرفتن اپوزیسیون را کمرنگ می‌کند. درهمین حال خوآن گوایدو، رهبر اپوزیسیون و رئیس جمهور خودخوانده ونزوئلا در مصاحبه‌ای با روزنامه واشنگتن پست گفته است درحال مذاکره با ارتش و مقام‌های مدنی با هدف رویگردانی از مادورو هستند.

حرکت تانك‌ها واحدهای توپخانه و دیگر ادوات نظامی ونزوئلا به سمت مرز با کلمبیا نشان می دهد که نیکلاس مادورو نگران مداخله قوای بیگانه است

بحرین، شیخ علی سلمان را آزاد نکرد

مقامات قضایی بحرین حکم نهایی حبس ابد برای علی سلمان و دو معاونش را تایید کردند تا به این وسیله نشان دهند به هیچ وجه قصد آزادی این رهبر برجسته شیعیان را ندارند. جنبش الوفاق بحرین با محکوم کردن این تصمیم خواستار آزادی فوری شیخ علی سلمان شد.

به گزارش ایسنا، دیوان‌عالی کشور بحرین دیروز حکم حبس ابد برای شیخ علی سلمان، دبیرکل جمعیت الوفاق بحرین، بزرگ‌ترین گروه شیعه مخالف در این کشور، همراه حسن سلطان و علی الاسود، دو عضو این جمعیت را تأیید کرد. این درحالی بود که شیخ علی سلمان به حکم حبس ابد قبلی خود در پرونده جاسوسی برای قطر اعتراض کرده بود.

دادگاه بحرینی در ژوئن گذشته رهبر جمعیت الوفاق و دو نفر از معاونانش را به همین اتهام تبرئه کرد، اما دادستانی کل درخواست تجدیدنظر کرد تا نشان دهد زندانی کردن شیخ علی سلمان یك اقدام کاملا سیاسی بوده و هیچ ارتباطی با اتهامات واهی علیه او ندارد.

شیخ علی سلمان که سال ۲۰۱۴ بازداشت شد ابتدا به چهار سال زندان به اتهام تحریك مردم و اهانت به وزارت کشور محکوم شده بود، اما بعد از گذراندن این مدت، دادگاه بحرین احکام دیگری را به پرونده او ضمیمه کرد.

در ژوئیه ۲۰۱۶ دستگاه قضایی بحرین جمعیت الوفاق بحرین را - که بزرگ‌ترین فراکسیون پارلمانی قبل از استعفای نمایندگانش از پارلمان محسوب می‌شد- منحل کرد. این جمعیت روز گذشته با صدور بیانیه‌ای با اعلام این‌که پرونده دبیرکل این جمعیت به بن‌بست رسیده، خواستار آزادی فوری وی شد. به گزارش شبکه المنار، براساس بیانیه جمعیت الوفاق، شیخ علی سلمان دوره محکومیت چهار ساله خود را سپری کرده بود، اما مقامات بحرین اتهام جدیدی با عنوان جاسوسی برای قطر به او وارد کرده و برای پنجمین سال شیخ سلمان را در زندان نگه داشته‌اند.

اتهام جاسوسی برای قطر پس از هفت سال با ابتکار عمل آمریکایی و کشورهای حاشیه خلیج فارس که سال ۲۰۱۱ تصویب شد، مطرح و رژیم بحرین در سال ۲۰۱۷ آن را پس از وقوع بحران در شورای همکاری خلیج فارس میان قطر و کشورهای مصر، بحرین، امارات و عربستان اجرایی کرد.